

יולי 2020

לכבוד :
מנהלי בתי הספר
מנהלי קונסרבטוריונים
ומורים לנגינה

שלום רב !

חוזר מפמ"ר לרסיטלים לשנה"ל תשפ"א

עם סיום חופשת הקיץ ובפתחה של שנת תשפ"א הבאה עלינו לטובה אני מבקש לברך אתכם בברכת שנת לימודים פורייה ומוצלחת עם המשך עשייה מוזיקלית חינוכית, איכותית ומגוונת, שנת יצירה, שנה של גילוי עניין, אתגר והנאה בתהליך ההוראה.

ברצוני להודות לכם על העבודה הקשה וההירתמות לתהליך בחינת הבגרות בנגינה (רסיטל). התרשמתי עמוקות מהדאגה שלכם לתלמידיכם וממחויבותכם העמוקה להובילם להצלחות. זה לא מובן מאליו וראוי להערכה.

אנו עומדים בפני שנת לימודים, שמיום ליום מתברר עד כמה תהיה מאתגרת. בימים אלו של חוסר ודאות אנחנו נדרשים לייצר תמונת מציאות למורים למוזיקה, שתאפשר להמשיך לקיים לאורך השנה למידה איכותית. אנו נערכים למיקוד בחומר הלימוד לתלמידי יב של השנה ולוקחים בחשבון את הפערים שנוצרו בשנה שחלפה (תש"ף) ואת ההיתכנות הגבוהה לשיבושי למידה במהלך תשפ"א. נגדיר באופן מדויק את ההיקפים בהמשך החוזר.

אנו נמצאים בימים שאינם כתיקונם. היערכות המערכת תלויה גם בכם מנהלי הקונסרבטוריונים, רכזי מגמות ומורים למוזיקה, אתם נדרשים במציאות הנוכחית להתאים את הלמידה המיטבית ודרכי הערכה למעבר תכוף בין תרחיש לתרחיש, כפי שיפורט בהמשך החוזר.

מבחן הרסיטל הינו סיכום עבודה תהליכית של בניית אבן על אבן, שעות על גבי שעות של אימון והכנה נפשית למעמד קונצרט הרסיטל. בחוזר זה, ניתן למצוא את כל המידע הנדרש על מנת להיערך באופן מיטבי לבחינת הרסיטל. צוות הפיקוח ואנוכי השקענו זמן ומשאבים על מנת להנגיש היטב את המידע לקראת בחינת הרסיטל מתוך רצון לתת לתלמידים, למוסד בו הם לומדים ולמורים כלים של תיאום ציפיות והבנה של תהליכי הערכת המבחן של המשרד. לחוזר זה מצורפים מאגרי יצירות המתאימות למבחן הרסיטל ע"פ כלים, תקופות ודרגות קושי, וכן מצורפים המחוננים על פיהם יעריכו הבוחנים את יכולת הנגינה בבחינת הרסיטל (מדרג ציונים ותת קטגוריות). כמו כן מצ"ב מהלך הבחינה על מנת שתערכו לכך באופן הראוי ביותר מכל היבט.

נגנים הנבחנים בבחינת רסיטל נמנים על פלח אוכלוסיית הנגנים שהישגיהם בנגינה גבוהים ומשמעותיים. נגני הרסיטל מהווים מודל לחיקוי. אין לנו ספק שנגני הרסיטל יהיו את המסד למנהיגות העתיד בתחום המוזיקה.

נגני הרסיטל, לא הגיעו לרגע הזה לבדם. תלמידים אלה זקוקים למשפחה, שתתמוך ותחבק את רעיון לימודי המוזיקה לעומק. תלמידים אלה זקוקים למורים מקצועיים, שידעו לפתח אותם, לדרוש, למתוח יכולות, להוציא מהם את המיטב תוך סבלנות וחום אנושי. הם זקוקים לבי"ס שיכיר בהם כנגנים מובילים, שיידע "לתפור" להם "חליפה" נכונה, שתאפשר להם לעמוד במשימות הבית ספריות וגם לפתח את יכולותיהם בתחום המוזיקה.

ברצוני להדגיש שעבור הנגנים שמצטיינים בבחינת הרסיטל ויומלצו ע"י הבוחנים קיימת מדרגה נוספת של הצטיינות-תחרות של מצטייני המצטיינים. פרטים על תחרות זו ניתן למצוא בחוזר.

אני מקווה שבעבודה רצופה מתוך שותפות כנה אתכם, מנהלי הקונסרבטוריון, רכזי המגמות ומורי הנגינה, נצליח להוביל למידה איכותית ונצליח בתקופת הזמן הזו להצמיח גם יצירתיות ומשמעות בלמידה.

קופרוסר בצלאל, מפמ"ר מוזיקה
רן נחום, רכז רסיטלים וצוות הפיקוח

חוזר מפמ"ר מוזיקה תשפ"א/1

בחינת בגרות במוסיקה-רסיטל דרישות והנחיות לשנה"ל – תשפ"א

תוכן עניינים

● כללי

- 3.....הוראות כלליות
- 4.....רמות הבחינה
- 4.....טווח הלימודים
- 4.....נוהל הגשת הבקשה
- 5.....לוח זמנים
- 5.....מועדי הבחינה
- 5.....נוהל הבחינה
- 6 הנחיות לבחינות הרסיטל בעקבות "משבר הקורונה"

● תכנית הבחינה

- 8.....מוסיקה קלאסית
- 9.....שירה אמנותית
- 10.....ג'אז - נגינה
- 11.....פופ-רוק - נגינה
- 14.....ג'אז-פופ-רוק - שירה
- 16.....כלי הקשה
- 18.....כלים עתיקים
- 19.....מוסיקה ערבית מזרחית
- 20.....כלים עממיים
- 21.....קומפוזיציה

● העבודה העיונית הנלווית

- 22.....בתחום הקלאסי
- 23.....בשירה אמנותית
- 24.....בתחומי הג'אז, הפופ והרוק
- 26.....בתחום הקומפוזיציה

● תחרות נגני רסיטל מצטיינים

- 27.....תחרות נגני רסיטל מצטיינים

● אופן ההתקשרות

- 28.....קשר עם הפיקוח על החינוך המוזיקלי

כללי

❖ הוראות כלליות

תלמידים העוסקים בלימודי הנגינה באופן שיטתי ורצוף לאורך שנים רשאים לגשת לבחינת בגרות בנגינה ובשירה. בחינת בגרות זו נותנת הכרה והערכה למאמץ ולהשקעה הרבה בלימודיהם. תלמידים העונים על אמות המידה של תכנית הבחינה הנדרשת יגישו את מועמדותם באמצעות טופס הבקשה המקוון ל"בחינת בגרות במוסיקה-רסיטל". החל משנה"ל תשע"ז התחיל יישום תהליך "רישום מוקדם" לתלמידים הנמצאים בכיתה י' ולומדים בקונסרבטוריון מפוקח. הבחינה כוללת רסיטל ועבודה עיונית נלווית בכתב. תהליך הבחינה הינו תלת שנתי (י-יב).

(לקישור לטופס ההרשמה המוקדם << לחץ כאן >>)

להלן מספר כללים:

- בחינת הבגרות במוסיקה-רסיטל מתקיימת אך ורק בכיתה י"ב.
- אין אפשרות להיבחן בשני כלים או בשני תחומים.
- **בשנה"ל תשפ"א ניתן יהיה לגשת לבחינת בגרות מוסיקה-רסיטל במחלקות הבאות:**
 - ✓ מחלקת פסנתר
 - ✓ מחלקת כלי קשת
 - ✓ מחלקת כלי נשיפה (עץ ומתכת)
 - ✓ מחלקת כלי פריטה
 - ✓ שירה אמנותית (קלאסית)
 - ✓ ג'אז - נגינה
 - ✓ פופ-רוק - נגינה
 - ✓ ג'אז-פופ-רוק - שירה
 - ✓ מחלקת כלי הקשה
 - ✓ כלים עתיקים
 - ✓ מוסיקה ערבית-מזרחית
 - ✓ כלים עממיים

○ בקשות החורגות ממחלקות הכלים הללו יידחו על הסף. על מוסדות החינוך להקפיד שתלמידיהם לא יתכוננו לבחינה בגרות זו בכלים החורגים מן הרשימה המפורטת בטופס הבקשה.

○ בנוסף לבחינה במחלקות המפורטת לעיל, ניתן לגשת לבחינת רסיטל בקומפוזיציה (פרטים בהמשך חוזר זה).

❖ רמות הבחינה

ניתן לגשת לבחינת בגרות מוסיקה-רסיטל בהיקף של 5 יח"ל בלבד.

❖ טווח הלימודים

אישור התכנית נקבע בהתאם לרמת הקושי של היצירות המבוצעות. יחד עם זאת, יש להביא בחשבון את משך לימודי הנגינה הנדרש על מנת להגיע לרמה הנדרשת בבחינות הבגרות.

משך הלימודים הנדרש לרמה של 5 יח"ל הוא:

- פסנתר, כלי קשת, כלים עתיקים - לפחות 8 שנות לימוד.
- כלי נשיפה, כלי פריטה - לפחות 5 שנות לימוד.
- כלי הקשה - לפחות 5 שנות לימוד.
- מוסיקה ערבית מזרחית, כלים עממים - לפחות 5 שנות לימוד.
- שירה אמנותית - לפחות 4 שנים רצופות של לימודי פיתוח קול, או לחלופין, 3 שנות לימודי פיתוח קול בתוספת של 3 שנות נגינה רצופות על כלי אחד בלבד טרם לימודי השירה.
- ג'אז (נגינה) - לפחות 5 שנות לימוד רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד, או לחלופין, 6 שנות לימוד מתוכן 3 שנים רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד בתוספת של 3 שנים רצופות על כלי נגינה אחד בלבד שקדם ללימודי הנגינה בכלי הנוכחי.
- פופ-רוק (נגינה) - לפחות 5 שנות לימוד רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד בתוספת של 3 שנים רצופות על כלי נגינה אחד בלבד שקדם ללימודי הנגינה בכלי הנוכחי.
- ג'אז-פופ-רוק (שירה) - לפחות 4 שנים רצופות של לימודי פיתוח קול, או לחלופין, 3 שנות לימודי פיתוח קול בתוספת של 3 שנות נגינה רצופות על כלי אחד בלבד טרם לימודי השירה.

❖ נוהל הגשת הבקשה

- קישור לטופס הבקשה המקוון (קובץ EXCELL להורדה) יעלה לאתר מפמ"ר מוזיקה בתאריך - 01.09.2020.
- בטופס הבקשה יש לפעול בהתאם להנחיות המופיעות באתר מפמ"ר מוסיקה ולצרף את כל הטפסים הנלווים הנדרשים.
- תשומת לב!
 - לא יתקבלו טפסים נלווים בדואר, בפקס אלא רק כקבצים מצורפים לטופס המקוון (Excell).
 - להיבחות בזמרי אמנותי יש למלא בטופס הבקשה את התכנית בתחום המיועד לכך.

❖ לוח זמנים

- מועד שליחת הטפסים המקוונים יתבצע בין התאריכים 1 בספטמבר 2020 עד 15 באוקטובר 2020.
- המערכת תיסגר ביום חמישי 15 באוקטובר 2020.
- טפסי בקשה שיגיעו לאחר מועד זה ידחו על הסף ולא יטופלו.
- התכנית המוגשת היא סופית. אין אפשרות לשנות את הרפרטואר.
- הערות או אישורים להצעות יישלחו לבתי הספר עד סוף חודש דצמבר 2020.
- זימונים לבחינה יישלחו לבתי הספר החל מחודש ינואר 2021, כחודש לפני מועד הבחינה.
- תוצאות המבחן תישלחנה לתחנה לקליטת הציונים עד אמצע יולי 2021.
- הציונים יועברו לתלמידים באמצעות הנהלת בית הספר.

❖ מועדי הבחינה

- הבחינות תיערכנה בין החודשים פברואר-אפריל 2021.
- הערה: קודם מועד הבחינה יש לאפשר לתלמיד להופיע ב"קונצרט הרצה". הדרישות המפורטות להשמעות אלה יפורסמו במסמך המיועד לתלמידי הקונסרבטוריונים המוכרים על ידי משרד החינוך.
- מועד הבחינה אינו ניתן לדחייה או לשינוי.
- אי יכולתו של מלווה-מנגן להגיע לבחינה אינה סיבה לדחייתה.
- חובה להודיע על ביטול הרסיטל לא יאוחר מיום 1 בינואר 2020.

❖ נוהל הבחינה

- משך הבחינה כ- 30 דקות.
- לא ניתן יהיה לבצע יצירה שלא עברה אישור מוקדם של הפיקוח.
- חובה להביא את חוברות התווים של היצירות המבוצעות ברסיטל.
- כל הנבחנים חייבים להביא את כלי הנגינה פרט לפסנתר ולמערכת תופים.
- אין לקיים כל דיון או שיחה עם הבוחנים במהלך הבחינה שלא ביוזמתם.
- אין להקליט את מהלך הבחינה.
- צוות הבוחנים מנוע מלמסור כל הערכה, ציון או ביקורת בתום הבחינה. מצ"ב קובץ דרישות ונהלים עדכניים המסביר התנהלות הבחינה.
- לאחר קבלת תאריך לבחינה, על ביה"ס לבצע הזמנה להקצאת בוחנים במערכת שילובית (הזמנה אישית לא קבוצתית) ולצייד את התלמיד באסמכתא ולהציגה בפני הבוחנים.
- תלמידים הלומדים בקונסרבטוריונים שבפיקוח משרד החינוך יהיו זכאים לציון בית ספרי מטעם קונסרבטוריונים אלה. הפירוט הנדרש של נוהל זה יתפרסם למנהלי המוסדות המוכרים בנפרד.

הנחיות לבחינות הרסיטל לשנת תשפ"א בעקבות "משבר הקורונה"

להלן 3 תרחישים אפשריים ומשמעותם באשר לבחינות הרסיטל המתוכננות :

1. שגרת קורונה –

בתי הספר וקונסרבטוריונים פתוחים ופועלים תחת מגבלות הבריאות הנדרשות – היערכות לבחינות כבשגרה, ישלחו הודעות שיבוץ כחודש לפני מועד הרסיטל אשר יתקיימו בחדשים מרץ – אפריל 2021. הרסיטלים יתקיימו בהתאם להנחיות התו הסגול.

היקף הבחינה - 4 יצירות מתקופות שונות (לבחירה) , היצירה המרכזית בהיקף של 2 פרקים לבחירה ובע"פ אופן הבחינה - ביצוע חי, כולל מלווה / הרכב.
העבודה העיונית – הגשת עבודה עיונית נלוות + ראיון/שאלות על העבודה ע"י הבוחנים.

2. תרחיש משולב –

בתי ספר וקונסרבטוריונים פועלים במודלים המשלבים בין למידה מרחוק ללמידה בבתי הספר והקונסרבטוריונים. – ישלחו הודעות בהתאם.

היקף הבחינה - 4 יצירות מתקופות שונות (לבחירה) , היצירה המרכזית בהיקף של 2 פרקים לבחירה ובע"פ אופן הבחינה -
בשלב א' – תינתן דחייה לתאריך מאוחר יותר לשבועיים הבאים לכל המאוחר לביצוע הרסיטל.

בשלב ב' – במידה ולא תתאפשר דחייה/דחייה נוספת עקב מגבלות אלו, בחינה וציון באחת מהאפשרויות :
ציון חיצוני – משלוח קבצי וידאו של הבחינה + עבודה עיונית לבוחן החיצוני (* טופס ייעודי ישלח לתלמיד).
ציון פנימי – ביצוע בחינה ע"י מגמת המוזיקה בבית הספר או ע"י הקונסרבטוריון שבפיקוח בהתאם לניהול מעקב השמעות קודמות וכן ע"י הקלטות וידאו.

* צילום וידאו – צילום בטלפון נייד, ללא עריכות, קובץ נפרד עבור כל יצירה בתכנית.
הצילומים יועלו ליוטיוב או לדרייב, והתלמידים יידרשו לשלוח קישור לקבצים על טופס ייעודי לכך.

העבודה העיונית – תישלח / תימסר בהתאם לאופן הבחינה שייקבע (לעיל) . ניתן יהיה לקיים ראיון בנושא העבודה באמצעות עזרים דיגיטליים (טלפון / זום וכיו"ב).

▪ תלמיד שאינו שותף במגמת מוזיקה בבית הספר או אינו לומד בקונסרבטוריון בפיקוח יבחן ע"י בוחן שימונה ע"י הפיקוח ובהשתתפות המורה לנגינה/שירה.

סגירת כלל בתי-הספר / קונסרבטוריונים או בית ספר בודד/קונסרבטוריון.

היקף הבחינה - 4 יצירות מתקופות שונות (לבחירה), היצירה המרכזית בהיקף של 2 פרקים לבחירה ובע"פ.

אופן הבחינה -

בתרחיש מעין זה יקבלו המועמדים לרסיטל ציון פנימי ע"י מגמת המוזיקה בבית הספר או ע"י הקונסרבטוריון שבפיקוח בהתאם לניהול מעקב השמעות קודמות וכן ע"י הקלטות וידאו.

צילום וידאו – צילום בטלפון נייד, ללא עריכות.

הצילומים יועלו ליוטיוב או לדרייב, והתלמידים יידרשו לשלוח קישור לקבצים על טופס ייעודי לכך.

העבודה העיונית – תימסר / תישלח לרכז מגמת המוזיקה בבית הספר או למנהל הקונסרבטוריון שבפיקוח. ניתן יהיה לקיים ראיון בנושא העבודה באמצעות עזרים דיגיטליים (טלפון / זום וכיו"ב).

▪ תלמיד שאינו שותף במגמת מוזיקה בבית הספר או אינו לומד בקונסרבטוריון בפיקוח יבחן ע"י בוחן שימונה ע"י הפיקוח ובהשתתפות המורה לנגינה/שירה.

דרכים והמלצות להוראת מוזיקה בתקופת הקורנה

תקופת הקורנה זימנה לכולנו אתגרים חדשים ובלתי צפויים ואיתם הפתעות ואילווצים, שדרשו מאתנו חשיבה אחרת, יציאה מאזור הנוחות והתנסות בכלים דיגיטליים שמסייעים בלמידה מרחוק. תקופה זו מתאפיינת בשיתוף של חומרים רבים והצטברות של מאגר עצום של חומרי לימוד: שיעורים מקוונים בפורמטים שונים, סרטונים, משחקים מוזיקליים ועוד.

בימים אלו נאספים כל החומרים ועוברים מיון וסינון תוך גיבוש קריטריונים בסיסיים ותנאי סף להכנסת שיעור למאגר.

צוותי הפיקוח השונים ריכזו עבורכם בטבלה :

- קישור לפיתוח מקצועי ארצי שהתקיים בחודש מאי ובו רעיונות רבים להוראה מקוונת. ([הקלק כאן](#) <<<).
- קטלוג כולל סרטוני הדרכה לכל הכלים, משחקים אינטראקטיביים, פודקאסטים ומאגר סרטונים, שיעזרו לכם המורים בבניית שיעורים אינטראקטיביים ושילובם בהוראה ובלמידה מרחוק. ([הקלק כאן](#) <<<)

מומלץ להיערך כבר בתחילת השנה לתרחישים, כולל תרגול בזום, הקלטות ליווי הפסנתר והרכב מלווה.

מומלץ לארגן את הרכבי ג'אז באופן מיטבי המאפשר עבודה משותפת באופן יעיל בהתאם למגבלות (ולתרגל עבודה מרחוק).

תכנית הבחינה

מוסיקה קלאסית

יש לעיין בהנחיות לבחינות הרסיטל לשנת תשפ"א אשר יתקיימו בהתאם להנחיות משבר הקורונה.

❖ ניתן להיבחן בהיקף של 5 יח"ל בלבד.

❖ הבחינה תכלול 4 יצירות לבחירה מן התקופות הבאות:

1. יצירה מהתקופה הטרום קלאסית - בפסנתר - היצירה הטרום קלאסית צריכה להיות יצירה רב-קולית
2. יצירה מהתקופה הקלאסית
3. יצירה מהתקופה הרומנטית
4. יצירה אימפרסיוניסטית או בת-זמננו
5. יצירה ישראלית

החל משנת תשע"ט מופיעות באתר מפמ"ר דוגמאות ממאגר יצירות (כותרים) לכלים ותחומים שונים.
[הקלק כאן](#) – למאגר יצירות (כותרים) לבחינת בגרות רסיטל עפ"י כלים וברמות קושי שונות.

- בהרכבת התכנית יש לתת עדיפות לספרות המקורית. בהעדר יצירה טרום קלאסית מתאימה, כגון ספרות כלי נשיפה מעץ וכלי נשיפה ממתכת, ניתן להמירה ביצירה מודרנית מן המאה ה-20.
- תכנית הבחינה בסקסופון תכלול יצירה מקורית אחת לפחות.
- היצירה המרכזית בתכנית חייבת להיות בעלת היקף של 2 פרקים לפחות (מתוך סונטה, קונצ'רטו, וריאציות). חובה לנגן יצירה זו בעל-פה.
- תלמיד שמנגן בהרכב קאמרי רשאי להמיר את אחת היצירות שבתכנית, פרט ליצירה המנוגנת במלואה, בקטע קאמרי בו הוא מנגן את התפקיד המרכזי.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחווה בחינת הבגרות ברסיטל. המחווה מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחווה זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<< [הקלק כאן למחווה](#) >>>

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<<

שירה אמנותית

יש לעיין בהנחיות לבחינות הרסיטל לשנת תשפ"א אשר יתקיימו בהתאם להנחיות משבר הקורונה.

❖ ניתן להיבחן בהיקף של 5 יח"ל בלבד.

❖ הבחינה בשירה אמנותית מחייבת:

א. לפחות 4 שנים רצופות של לימודי פיתוח קול, או לחילופין, 3 שנות לימודי פיתוח קול בתוספת של 3 שנות נגינה רצופות על כלי אחד בלבד טרם לימודי השירה, או חברות קבועה במקהלה אמנותית שנתמכת ע"י מינהל התרבות שבמשרד התרבות.

ב. לפחות 3 שנים רצופות של לימודי תורת המוסיקה.

❖ הבחינה תכלול 4 יצירות לבחירה מן התקופות הבאות:

1. יצירה מהתקופה הטרומס קלאסית; או תקופת הרנסנס או תקופת הברוק
2. יצירה מהתקופה הקלאסית
3. יצירה מהתקופה הרומנטית; ליד / שנסון
4. יצירה אימפרסיוניסטית או יצירה מהמאה העשרים או יצירה בת-זמננו
5. יצירה ישראלית אמנותית – חובה

החל משנת תשע"ט מופיעות באתר מפמ"ר דוגמאות ממאגר יצירות (כותרים) לכלים ותחומים שונים.
[הקלק כאן](#) – למאגר יצירות (כותרים) לבחינת בגרות רסיטל עפ"י כלים וברמות קושי שונות.

- היצירות תבוצענה ב שתי שפות שונות, לפחות. יש להקפיד לשיר בשפת המקור.
- חובה לשיר את הרפרטואר בע"פ.
- יצירה אחת בלבד ניתן לבצע גם בשירת דואט, בטריו או באנסמבל.
- באריות אופראיות ובאריות מתוך אורטוריות יש לשיר את הרפרטואר בסולמות המקור.
- ביצירות ישראליות יש לבצע את תפקיד הליווי נאמן למקור.
- התלמיד יידרש להוכיח מיומנויות ביצוע גבוהות:
 - כללי – נוכחות, הופעה, יציבה.
 - טכניקה – אינטונציה, ארטיקולציה, נשימה, תמיכה, פונטיקה. יש לשים דגש על דיקציה.
 - אינטרפרטציה – פרזנטציה בע"פ, מבנה משפט, הגשת הטקסט.
 - בזמן הבחינה יתבקש התלמיד לקרוא מהדף קטע סולפג'י, כולל זיהוי הסולם והמשקל, ברמת קושי של לפחות 3 שנות לימוד בתחום תורת המוסיקה. כמו כן, התלמיד יישאל על היצירות / השירים שהוא מבצע: על המלחין, על השיר/היצירה, על התקופה, על הסגנון ועל מרכיבים מוסיקליים בולטים ביצירות.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחונן בחינת הבגרות ברסיטל.
המחונן מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחונן זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<<הקלק כאן למחונן>>>

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<<

ג'אז - נגינה

יש לעיין בהנחיות לבחינות הרסיטל לשנת תשפ"א אשר יתקיימו בהתאם להנחיות משבר הקורונה.

❖ ניתן להיבחן בהיקף של 5 יח"ל בלבד.

❖ הבחינה בג'אז-נגינה מחייבת :

א. לפחות 5 שנות נגינה רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד, או לחילופין, 6 שנות נגינה מתוכן 3 שנים רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד בתוספת של 3 שנים רצופות על כלי נגינה אחד, בלבד שקדם ללימודי הנגינה בכלי הנוכחי.

ב. לפחות 3 שנים רצופות של לימודי תורת המוסיקה.

❖ הבחינה תכלול 4 קטעים (1 קטע משועתק – חובה + 3 קטעים מגוונים בעלי אופי שונה) לבחירה מהרשימה הבאה :

1. קטע משועתק (Transcription) מהקלטה של מוסיקאי בולט מגדולי הג'אז.

• השעתוק יהיה ברמה מאתגרת ויוכיח עבודה מעמיקה ויסודית מבחינה טכנית ומוסיקלית.

• קטע השעתוק יכלול סולו אלתור מאתגר במשך של לפחות 2 מבנים של השיר (Chorus).

• יש לבצע את הקטע המשועתק בליווי ההקלטה המקורית.

• התלמיד ירשום את קטע הסולו מן המקור ויגיש אותו לבוחנים בזמן הבחינה.

• חובה להביא לבחינה את הקטע המשועתק באחד מן הפורמטים הבאים : נגן mp3, דיסק און קי, סמארטפון.

האופציה המומלצת על ידי הבוחנים היא הקלטה בסמארטפון.

2. בלדת ג'אז

3. קטע סווינג במהירות מתונה (medium)

4. קטע במקצב שאינו סווינג בשמיניות ישרות : Latin; Fusion; Funk; Bossa Nova

5. קטע מהיר באחד מסגנונות הג'אז

הערה: ניתן להחליף אחד מן הקטעים, מתוך סעיפים 2-5 בלבד, ביצירה מקורית או בעיבוד ליצירה מכל תחומי

המוסיקה.

❖ חובה לנגן את הקטע המשועתק בע"פ.

החל משנת תשע"ט מופיעות באתר מפמ"ר דוגמאות ממאגר יצירות (כותרים) לכלים ותחומים שונים.
[הקלק כאן](#) – למאגר יצירות (כותרים) לבחינת בגרות רסיטל עפ"י כלים וברמות קושי שונות.

הנבחן יידרש להוכיח מיומנויות ביצוע גבוהות:

- דיוק וניקיון צלילי
- סאונד ואיכות צליל נאמנים לסגנון
- דיוק קצבי
- גיוון ועושר דינאמיים
- התלמיד יידרש לאלתר על מהלך הרמוני בקריאה מהדף (Prima Vista).
- חובה לבצע את היצירות בליווי הרכב שאינו גדול מ-6 נגנים. הרכב זה חייב לכלול בס, תופים וכלי הרמוני.
- על הנבחנים במערכת תופים (כולל מלוויים) להביא קלאצ' ומצילות.
- התלמיד ייבדק על האינטראקציה עם ההרכב כמו גם על הובלת ההרכב.
- חובה על התלמיד להפגין את כישוריו כמבצע יוצר בכל קטע מנוגן. יכולות אלה יופגנו בגיבוש גרסה אישית, בעיבוד, בפיסוק, ובקטעי אלטור אתגריים.
- התלמיד יידרש לאלתר בכל הקטעים תוך הפגנת שליטה סגנונית בז'אנר, במלודיה, בסולמות, בהרמוניה ובמקצבים המאפיינים אותו.
- התלמיד יגלה ידע תיאורטי ושליטה מעשית בתחום תורת המוזיקה; מרווחים, סולמות, מודוסים, סימני מפתח, כל סוגי האקורדים (כולל צלילי הצבע והמתח - 7, 9, 11, 13, 6) ודרגות הרמוניות.
- אין אפשרות להשתמש בפלייבק בזמן הבחינה.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחווון בחינת הבגרות בריטל. המחווון מתאר את מהלך בחינת הריטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן ע"פ מחווון זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הריטל. <<< [הקלק כאן למחווון](#) >>>

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<<

פופ-רוק - נגינה

יש לעיין בהנחיות לבחינות הרסיטל לשנת תשפ"א אשר יתקיימו בהתאם להנחיות משבר הקורונה.

❖ ניתן להיבחן בהיקף של 5 יח"ל בלבד.

❖ הבחינה בפופ-רוק מחייבת:

א. לפחות 5 שנות נגינה רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד, או לחילופין, 6 שנות נגינה מתוכן 3 שנים רצופות על הכלי בו נבחן התלמיד בתוספת של 3 שנים רצופות על כלי נגינה אחד בלבד שקדם ללימודי הנגינה בכלי הנוכחי.

ב. לפחות 3 שנים רצופות של לימודי תורת המוזיקה.

❖ הבחינה תכלול 4 קטעים (1 קטע משועתק – חובה + 3 קטעים מגוונים בעלי אופי שונה) לבחירה מהרשימה הבאה :

1. קטע ג'אז משועתק (Transcription)

חובה לנגן קטע ג'אז משועתק (Transcription) מהקלטה של אחד מן המוסיקאים המופיעים ברשימה המובאת להלן:

- גיטרה: ווסמונגומרי, מייק סטרן, פאטמאתיני, ג'ו פאס, סקוט הנדרסון
- גיטרה בס: פול צ'מברס, רון קרט, צ'ארלסמינגוס, ג'אקופאסטוריוס
- תופים: מקס רואץ', ארט בלייקי, רוי היינס, טוני וויליאמס, בריאן בלייק
- כלי נשיפה: צ'רלי פרקר, צ'אט בייקר, קליפורד בראון, צ'רלי פרקר, ג'ושוע רדמן

○ השעתוק יהיה ברמה מאתגרת ויוכיח עבודה מעמיקה ויסודית מבחינה טכנית ומוסיקלית.

○ קטע השעתוק יכול סולו אלתור מאתגר במשך של לפחות 2 מבנים של השיר (Chorus).

○ יש לבצע את הקטע המשועתק בליווי ההקלטה המקורית.

○ התלמיד ירשום את קטע הסולו מן המקור ויגיש אותו לבוחנים בזמן הבחינה.

○ חובה להביא לבחינה את הקטע המשועתק באחד מן הפורמטים הבאים: נגן mp3, דיסק און קי, סמרטפון.

האופציה המומלצת על ידי הבוחנים היא הקלטה בסמארטפון.

2. חובה לבצע קטע בלזו הכולל סולו מאולתר או מוכן מראש.

3. בלדת רוק/פופ

4. קטע במהירות מתונה

5. קטע במהירות גבוהה

הערה: ניתן להחליף אחד מן הקטעים, מתוך סעיפים 2-5 בלבד, ביצירה מקורית או בעיבוד ליצירה מכל תחומי המוזיקה.

החל משנת תשע"ט מופיעות באתר מפמ"ר דוגמאות ממאגר יצירות (כותרים) לכלים ותחומים שונים.
[הקלק כאן](#) – למאגר יצירות (כותרים) לבחינת בגרות רסיטל עפ"י כלים וברמות קושי שונות

- חובה לנגן את הקטע המשועתק בע"פ.
- הנבחן יידרש להוכיח מיומנויות ביצוע גבוהות:
- דיוק וניקיון צלילי
- סאונד ואיכות צליל נאמנים לסגנון
- דיוק קצבי
- גיוון ועושר דינאמיים
- חובה לבצע את היצירות בליווי הרכב שאינו גדול מ- 6 נגנים. הרכב זה חייב לכלול בס, תופים וכלי הרמוני.
- התלמיד ייבדק על האינטראקציה עם ההרכב כמו גם על הובלת ההרכב.
- על הנבחנים במערכת תופים (כולל מלוויים) להביא קלאצ' ומצילות
- חובה על התלמיד להפגין את כישוריו כמבצע יוצר בכל קטע מנוגן. יכולות אלה יופגנו בגיבוש גרסה אישית, בעיבוד, בפיסוק, ובקטעי אלתור אתגריים.
- התלמיד יידרש לאלתר בכל הקטעים תוך הפגנת שליטה סגנונית בז'אנר, במלודיה, בסולמות, בהרמוניה ובמקצבים המאפיינים אותו.
- התלמיד יגלה ידע תיאורטי ושליטה מעשית בתחום תורת המוזיקה; מרווחים, סולמות, מודוסים, סימני מפתח, כל סוגי האקורדים (כולל צלילי הצבע והמתח - 7, 9, 11, 13, 6) ודרגות הרמוניות.
- אין אפשרות להשתמש בפלייבק בזמן הבחינה.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחווה בחינת הבגרות ברסיטל. המחווה מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחווה זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<<[הקלק כאן למחווה](#)>>>

ג'אז-פופ-רוק - שירה

יש לעיין בהנחיות לבחינות הרסיטל לשנת תשפ"א אשר יתקיימו בהתאם להנחיות משבר הקורונה.

❖ ניתן להיבחן בהיקף של 5 יח"ל בלבד.

❖ הבחינה בג'אז-פופ-רוק - שירה מחייבת:

א. לפחות 4 שנים רצופות של לימודי פיתוח קול, או לחילופין, 3 שנות לימודי פיתוח קול בתוספת של 3 שנות נגינה רצופות על כלי נגינה אחד בלבד טרם לימודי השירה.

ב. לפחות 3 שנים רצופות של לימודי תורת המוסיקה.

❖ הבחינה תכלול 4 קטעים (1 קטע משועתק – חובה + 3 קטעים מגוונים בעלי אופי שונה) לבחירה מהרשימה:

1. קטע משועתק (Transcription)–

- חובה לשיר מהקלטה של זמרת או נגן בולט מגדולי הג'אז.
- משועתק במדויק למקור.
- הקטע חייב לכלול אלתור; ביצוע קטע בחיקוי מדויק למקור כולל הרמוניה, מלודיה, עיבוד, סאונד, ארטיקולציה וסגנון שירה.
- קטע השעתוק יכלול סולו אלתור מאתגר במשך של לפחות 2 מבנים של השיר (Chorus).
- יש לבצע את הקטע המשועתק בליווי ההקלטה המקורית.
- התלמיד ירשום את קטע הסולו מן המקור ויגיש אותו לבוחנים בזמן הבחינה.
- חובה להביא לבחינה את הקטע המשועתק באחד מן הפורמטים הבאים: נגן mp3, דיסק און קי, סמארטפון. האופציה המומלצת על ידי הבוחנים היא הקלטה בסמארטפון

2-3. שני קטעים על פי בחירתו של הנבחן מתוך רשימת הסגנונות הבאים:

Swing; Latin Jazz; Ballad; Bebop; Modern

- כל אחד מהקטעים יכלול סולו אלתור במשך של מבנה השיר.

4. שיר הלקוח מהרפרטואר של אחד מן הזמרים הבאים:

אריתה פרנקלין, סטיבי וונדר, כריסטינה אגילרה, ביונסה, אריקה בדו, מייקל ג'קסון, וויטני יוסטון, מריה קארי, לותר ונדרוס, אר קלי.

- יש לבצע את אחד מן הקטעים הללו בסגנון פופ-רוק או בעיבוד / גרסה ג'אזית.

5. קטע בחירה אחד בסגנון פופ-רוק או ג'אז, או קטע מקורי או עיבוד/גרסה/פרשנות אישית ברוק פופ-רוק או ברוק ג'אז מכל תחומי המוסיקה, כולל מוסיקה ישראלית.

- בכל שיר המבוצע כנדרש בסעיפים 3 ו-4 חובה לאלתר על מבנה השיר או על Rif. אין להסתפק בהצגת הנושא (Head).
- Unheard – התלמידים יתבקשו לבצע בזמן הבחינה קטע אלתור (Scat) על מהלך הרמוני פשוט המושתת על דרגות דיאטוניות.
- חובה לשיר את הקטע המשועתק בע"פ.
- הנבחן יידרש להוכיח מיומנויות ביצוע גבוהות:
 - יכולת אישית גבוהה בביצוע: טכניקה קולית, אינטונציה, שליטה בנשימה, איכות צליל, דינמיקה, מנעד קולי, שליטה ברגיסטרים שונים ובמעבר שביניהם, גיוון בצבעי הקול.
 - אינטרפרטציה אישית, פיסוק מוסיקלי וטקסטואלי, עמידה על במה, הבנה מעמיקה בשפה המוסיקלית בה הוא מתמחה ויכולת ביטוי.
 - קטעים מאתגרים אשר יאפשרו לתלמיד להביא את יכולותיו האישיות לידי ביטוי.
 - שליטה סגנונית בשפת הג'אז.
 - ידע תיאורטי - היכרות ושליטה במרווחים, בסולמות, במודוסים, בסימני מפתח, בכל סוגי האקורדים (כולל צלילי הצבע והמתח - 7, 9, 11, 13, 6) ובדרגות הרמוניות.
- חובה לבצע את היצירות בהרכב כלי המונה לפחות 2 כלי Rhythm Section ולא יותר מ- 5 כלים. הרכב גדול יותר לא יורשה להשתתף. לא ניתן לבוא עם הרכב קולי מלווה.
- אין אפשרות להשתמש בפלייבק בזמן הבחינה.
- בזמן הבחינה יתבקש התלמיד לקרוא מהדף קטע סולפג'י ברמת קושי של לפחות 3 שנות לימוד בתחום תורת המוסיקה. כמו כן, התלמיד יישאל על השירים שהוא מבצע: על המלחין, על השיר/היצירה, על התקופה ועל הסגנון כמו גם על מרכיבים מוסיקליים בולטים ביצירות.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחווה בחינת הבגרות בריטל. המחווה מתאר את מהלך בחינת הריטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחווה זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הריטל. <<<הקלק כאן למחווה>>>

*.להלן קישור לסרטון הסבר להכנת תכנית בתחום ג'אז-פופ-רוק <<<הקלק כאן לסרטון>>>

כלי הקשה

יש לעיין בהנחיות לבחינות הרסיטל לשנת תשפ"א אשר יתקיימו בהתאם להנחיות משבר הקורונה.

❖ ניתן להיבחן ברמה של 5 יח"ל בלבד

❖ הבחינה תכלול 4 יצירות אשר יציגו שליטה של התלמיד בכלים שונים ובסגנונות שונים.

❖ התלמיד יידרש לבחור מסלול אחד בלבד ולהראות שליטה ברמה גבוהה באחד משלושת המסלולים הבאים :

- מסלול א' - כלי מקלדת (קסילופון, מרימבה, ויברפון)
- מסלול ב' - מערכת תופים ורב-כלי
- מסלול ג' – טימפני

• מסלול א' - כלי מקלדת (קסילופון, מרימבה, ויברפון) – 4 יצירות

○ שתי יצירות למרימבה או לויברפון או לקסילופון :

☞ חובה לנגן אחת מהיצירות ב-4 מקלות.

אחת משתי היצירות חייבת להיות עיבוד או טרנסקריפציה ליצירה מן הרפרטואר הקלאסי לתקופותיו.

○ בנוסף, יבחר התלמיד שתי יצירות משלוש האפשרויות הבאות :

- יצירה אחת לתוף קטן - התלמיד יידרש להוכיח שליטה בתרגילי ה- Rudiments למיניהם : פרדידל לסוגיו, פלם, דראג, טרמולו פתוח, טרמולו סגור וכיו"ב.

- יצירה אחת כתובה למערכת תופים אֶן יצירה רב-כלית.

- יצירה / אטיוד לטימפני (יצירה ל- 3-4 טימפני או לחילופין ל- 2 טימפני עם שינויי כיוון במהלך היצירה).

• מסלול ב' - מערכת תופים ורב-כלי – 4 יצירות מהאפשרויות הבאות :

○ שתי יצירות מתוות למערכת תופים ולרב-כלי.

○ יצירה אחת לתוף קטן אֶן יצירה/אטיוד לטימפני.

- יצירה אחת לתוף קטן - התלמיד יידרש להוכיח שליטה בתרגילי ה- Rudiments למיניהם : פרדידל לסוגיו, פלם, דראג, טרמולו פתוח, טרמולו סגור וכיו"ב.

○ יצירה / אטיוד לטימפני - יצירה ל- 3-4 טימפני אֶן לחילופין ל- 2 טימפני עם שינויי כיוון במהלך היצירה.

○ יצירה אחת לכלי מקלדת (קסילופון / מרימבה / ויברפון).

מסלול ג' – טימפני – 4 יצירות מהאפשרויות הבאות :

שתיים או שלוש יצירות לטימפני :

- היצירות יהיו כתובות לסט של 3-4 טימפני.

על התלמיד להוכיח שליטה בשינויי כיוון, אטימה וכיו"ב.

יצירה אחת לתוף קטן און יצירה מתווה למערכת תופים און רב-כלי.

- יצירה אחת לתוף קטן - התלמיד יידרש להוכיח שליטה בתרגילי ה- Rudiments למיניהם: פרדידל

לסוגיו, פלם, דראג, טרמולו פתוח, טרמולו סגור וכיו"ב.

יצירה אחת לכלי מקלדת (קסילופון / מרימבה / ויברפון).

*על מנת להגיע לתוצאות המספקות/המרביות יינתן ממוצע משקלל את הציון

כ-75% לכלי ראשי ו-25% לכלי משני.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחווה בחינת הבגרות ברסיטל.

המחווה מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחווה זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<<הקלק כאן למחווה>>>

כלים עתיקים

יש לעיין בהנחיות לבחינות הרסיטל לשנת תשפ"א אשר יתקיימו בהתאם להנחיות משבר הקורונה.

❖ ניתן להיבחן ברמה של 5 יח"ל בלבד

❖ הבחינה תכלול 4 יצירות לבחירה מן התקופות הבאות:

1. יצירה מתקופת הבארוק האיטלקי המוקדם או מתקופת הרנסנס
2. יצירה מתקופת הבארוק
3. יצירה מתקופת הבארוק הצרפתי או יצירה קאמרית (ניתן לנגן בדואט)
4. יצירה מהתקופה המודרנית או בת-זמננו
5. יצירה ישראלית

▪ חובה לנגן לפחות בשני סוגים של חליליות (סופרן, אלט).

▪ היצירה המרכזית בתכנית חייבת להיות בעלת היקף של 2 פרקים לפחות.

○ חובה לנגן יצירה זו בעל-פה.

▪ נגינה בעל-פה של יתר היצירות בתכנית הבחינה (למעט היצירה המרכזית) תזכה את הנבחן עד 6 נקודות "בונוס".

החל משנת תשע"ט מופיעות באתר מפמ"ר דוגמאות ממאגר יצירות (כותרים) לכלים ותחומים שונים.
[הקלק כאן](#) – למאגר יצירות (כותרים) לבחינת בגרות רסיטל עפ"י כלים וברמות קושי שונות.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחונן בחינת הבגרות ברסיטל.
המחונן מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחונן זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<<[הקלק כאן למחונן](#)>>>

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<<

מוסיקה ערבית מזרחית

יש לעיין בהנחיות לבחינות הרסיטל לשנת תשפ"א אשר יתקיימו בהתאם להנחיות משבר הקורונה.

❖ ניתן להיבחן ברמה של 5 יח"ל בלבד.

❖ פרטואר הבחינה יכלול 4 יצירות לבחירה ממספר סגנונות שונים אשר בנויים על יותר מאסכולה אחת כמפורט להלן:

1. קטע מן האסכולה התורכית
2. קטע מן האסכולה הערבית
3. קטע מן האסכולה העיראקית או פולקלור ערבי
4. קטע מודרני
5. קטע אלתור במקאם מסוים (3 - 4 דקות)

- על התלמיד לגלות ידע ולבצע לפחות וריאציה אחת על מקצב נתון (מתוך הקטעים המוסיקליים שהוא מנגן).
- בזמן הבחינה יתבקש התלמיד לנגן קטע בקריאה ראשונה מהדף (Prima Vista) ברמת נגינה תואמת.
- בנוסף, התלמיד יגלה ידע בתורת המוזיקה המזרחית ברמת קושי של לפחות 3 שנות לימוד בתחום.

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחונן בחינת הבגרות ברסיטל. המחונן מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחונן זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל את ציון בחינת הרסיטל. <<הקלק כאן למחונן>>

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 אגף א' אמנויות
 הפיקוח על המוזיקה

כלים עממיים

יש לעיין בהנחיות לבחינות הרסיטל לשנת תשפ"א אשר יתקיימו בהתאם להנחיות משבר הקורונה.

❖ **ניתן להיבחן בהיקף של 5 יח"ל בלבד.**

❖ הבחינה תכלול 4 יצירות לבחירה מן התקופות הבאות:

1. יצירה מהתקופה הטרומ קלאסית

2. יצירה מהתקופה הקלאסית

3. יצירה מהתקופה הרומנטית

4. יצירה אימפרסיוניסטית אן-בת-זמננו

5. יצירה ישראלית

▪ בהרכבת התכנית יש לתת עדיפות לספרות מקורית. יצירה אחת לפחות, חייבת להיות מקורית.

▪ יצירה אחת בתכנית חייבת להיות בעלת היקף של 2 פרקים לפחות (וריאציות, סונטה, קונצ'רטו).

○ חובה לנגן יצירה זו בעל-פה.

▪ נגינה בעל-פה של יתר היצירות בתכנית הבחינה (למעט היצירה המרכזית) תזכה את הנבחן

עד 6 נקודות "בונוס".

* על מנת לייצר תיאום ציפיות נכון ומדויק יותר, להלן קישור למחווון בחינת הבגרות ברסיטל.

המחווון מתאר את מהלך בחינת הרסיטל והנדרש מהתלמיד/ה בשלבים השונים, וכן, ע"פ מחווון זה הונחו הבוחנים להתייחס, לבדוק ולשקלל

את ציון בחינת הרסיטל. <<הקלק כאן למחווון>>

המשך מכאן אל העבודה העיונית <<

קומפוזיציה

יש לעיין בהנחיות לבחינות הרסיטל לשנת תשפ"א אשר יתקיימו בהתאם להנחיות משבר הקורונה.

❖ ניתן להיבחן ברמה של 5 יח"ל בלבד.

❖ תלמידים מוכשרים בעלי רקע עשיר בנגינה (לפחות 6 שנות נגינה) ובלימודי תורת המוסיקה: תיאוריה, סולפג', הרמוניה וספרות המוסיקה (לפחות 3 שנים) שמשותפים באופן קבוע בשיעורים יחידיניים בתחום הקומפוזיציה, יכולים לגשת לבחינת בגרות מוסיקה-קומפוזיציה.

חובה לפרט מהלך לימודים אלה בסעיף "קורות חיים" בטופס נבחן ולצרף אליו שתי המלצות:

א. של המורה לקומפוזיציה.

ב. של המורה לנגינה על הכלי.

❖ בחינת הבגרות בקומפוזיציה תכלול 2 יצירות כתובות לכלים שונים בסגנונות שונים מתחום המוסיקה המערבית האמנותית.

▪ יצירה אחת לכלי סולו בליווי פסנתר או אנסמבל

▪ יצירה אחת להרכב קאמרי קטן (מינימום 3- כלי נגינה/קולות).

○ משך הזמן המינימאלי לכל יצירה הוא כ- 2.30 דקות.

○ יצירה בעלת היקף גדול בזמן או בתזמור יכולה להיחשב במקום שתי יצירות קצרות.

○ הכתיבה צריכה להיות תואמת לכלי לו נכתבה היצירה ולהתבסס על ידע ועל המיומנויות הבאות:

▪ טיפול במוטיב: צמצום והרחבה

▪ משפטים מוסיקליים בסיסיים: סימטרייה וא-סימטרייה

▪ בניית צורות קטנות בסיסיות

▪ ארטיקולציה ויסודות תזמור בסיסיים

▪ טכניקה בסיסית של הרמוניה מערבית

▪ אמצעים קונטרפונקטיים בסיסיים ומורכבים

○ תיק העבודות יכלול:

▪ 2 יצירות מודפסות.

▪ הקלטות של 2 יצירות (רצוי הקלטה אחת בביצוע חי).

▪ עבודה עיונית נלווית. חובה להדפיס את העבודה ולהגיש אותה כרוכה.

❖ מועד אחרון להגשת העבודות (לאחר אישור ההצעה) הנו מרץ 2021.

❖ הבחינות תתקיימנה עד סוף חודש אפריל 2021.

[המשך מכאן אל העבודה העיונית <<](#)

העבודה העיונית הנלווית בתחום הקלאסי

באתר מפמ"ר קיימות דוגמאות של עבודות עיוניות נלוות מתוך מטרה לתת לכם קנה מידה על רמת העבודה וההיקפים הנדרשים – <<< **הקלק כאן לצפייה** >>>

- ❖ מטרת העבודה הנלווית היא לעמוד על הזיקה בין הנגינה/השירה ובין הידע המוסיקלי בהבנת מרכיבי היצירה.
- ❖ חובה להדפיס את העבודה ולהגיש אותה **כרוכה** לבחונים ביום הבחינה. לא תתקבלנה עבודות שאינן כרוכות.
- ❖ יש להגיש את העבודה הנלווית חתומה על ידי מורה לכלי.
- ❖ היקף העבודה עד 8 עמודים.
- ❖ העבודה תכלול ניתוח מוסיקלי של פרק אחד מתוך אחת היצירות המבוצעות ברסיטל, בזה האופן:

1. דף פתיחה ובו הפרטים הבאים:

שם פרטי ומשפחה, תעודת זהות, כתובת וטלפון, שם המנחה, שם בית הספר בו לומד התלמיד, סמל בית הספר, שם הקונסרבטוריון.

2. מבוא (עמוד אחד בלבד) ובו הנקודות הבאות:

- תולדות חייו של המלחין (בקצרה)
- ציון יצירותיו המרכזיות של המלחין
- סקירה קצרה על התקופה תוך התייחסות למהלכים מרכזיים בהיסטוריה בכלל ומוסיקה בפרט
- סגנון היצירה

3. ניתוח מוסיקלי (6-7 עמודים) של פרק אחד בלבד מתוך אחת היצירות המבוצעות ברסיטל.

- בניתוח יש להתייחס למרכיבים המוסיקליים הבאים: מלודיה, מוטיבים מרכזיים, מהלכים הרמוניים בולטים וטונאליות, תבניות ריתמיות, מבנה היצירה ומרכיבים צורניים מרכזיים, דרכי עיבוד ומרקם.
- מומלץ להתייחס לייחודיות של כלי הנגינה כמו גם להיבט הביצוע. **חובה לשלב דוגמאות תווים**.

במהלך הבחינה ישאל התלמיד על אודות המרכיבים המוסיקליים של הפרק המנותח בעבודה העיונית הנלווית. **שליטה וידע הנבחן בתחום זה יהוו חלק מהציון**.

4. סיכום העבודה:

- המרכיבים המוסיקליים הבולטים ביצירה
- אינטרפרטציה אישית

5. נספח - תווים של הפרק המנותח.

העבודה העיונית הנלווית בתחום שירה אמנותית

באתר מפמ"ר קיימות דוגמאות של עבודות עיוניות נלוות מתוך מטרה לתת לכם קנה מידה על רמת העבודה וההיקפים הנדרשים – <<הקלק כאן לצפייה>>

- ❖ מטרת העבודה הנלווית היא לעמוד על הזיקה בין השירה ובין הידע המוסיקלי בהבנת מרכיבי היצירה.
- ❖ חובה להדפיס את העבודה ולהגיש אותה כרוכה לבוחנים ביום הבחינה. לא תתקבלנה עבודות שאינן כרוכות.
- ❖ יש להגיש את העבודה הנלווית חתומה על ידי מורה לשירה.
- ❖ היקף העבודה עד 8 עמודים.
- ❖ העבודה תכלול ניתוח מוסיקלי של יצירה מתוך אחת היצירות המבוצעות בריסטר, בזה האופן:

1. דף פתיחה ובו הפרטים הבאים:

שם פרטי ומשפחה, תעודת זהות, כתובת וטלפון, שם המנחה, שם בית הספר בו לומד התלמיד, סמל בית הספר, שם הקונסרבטוריון.

2. מבוא (עמוד אחד בלבד)

- על המשורר ועל המלחין
- סגנון השיר / היצירה (ליד, אופרה, תקופה)

3. ניתוח טקסטואלי (1-2 עמודים)

- מילות השיר / האריה / הליד, כולל תרגום לעברית

4. ניתוח מוסיקלי (3-4 עמודים)

- בניתוח יש להתייחס למרכיבים המוסיקליים הבאים: מלודיה, מרקם, מהלכים הרמוניים בולטים, תבניות מקצב בולטות, מבנה השיר, מוטיבים מרכזיים, טונאליות ודרכי עיבוד.
 - חובה לשלב דוגמאות תווים. יש לצרף את התווים במלואם.

5. סיכום (לא חובה)

- הקשר בין הטקסט למוסיקה
- אינטרפרטציה אישית

6. פירוט קצר של כל יצירות הריסטר (עמוד אחד בלבד)

- שם היצירה (מנין לקוחה, שם האופרה, הדמות)
- שם המלחין - שנים/תקופה
- שם המשורר - שנים/תקופה
- תוכן היצירה ב- 2-3 משפטים.

העבודה העיונית הנלווית בתחומי הג'אז, הפופ והרוק

באתר מפמ"ר קיימות דוגמאות של עבודות עיוניות נלוות מתוך מטרה לתת לכם קנה מידה על רמת העבודה וההיקפים הנדרשים – << הקלק כאן לצפייה >>

- ❖ מטרת העבודה הנלווית היא לעמוד על הזיקה בין הנגינה/השירה ובין הידע המוסיקלי בהבנת מרכיבי היצירה.
- ❖ חובה להדפיס את העבודה ולהגיש אותה כרוכה לבוחנים ביום הבחינה. לא תתקבלנה עבודות שאינן כרוכות.
- ❖ יש להגיש את העבודה הנלווית חתומה על ידי מורה לכלי.
- ❖ היקף העבודה עד 8 עמודים.
- ❖ העבודה תכלול ניתוח מוסיקלי של פרק אחד מתוך אחת היצירות המבוצעות ברסיטל, בזה האופן:

1. דף פתיחה ובו הפרטים הבאים:

שם פרטי ומשפחה, תעודת זהות, כתובת וטלפון, שם המנחה, שם בית הספר בו לומד התלמיד, סמל בית הספר, שם הקונסרבטוריון.

2. העבודה תתמקד באחת מהיצירות המבוצעות ברסיטל לפי הפירוט הבא:

- הרקע ההיסטורי של המבצע, המלחין והסגנון (עד 2 עמודים).
- המרכיב החשוב ביותר בעבודה הוא הניתוח המוסיקלי (עד 6 עמודים).
יש להתייחס בניתוח לנושאים הבאים:

א. מבנה היצירה (לדוגמה: מבנה AABA).

ב. טונליות (כולל שינויי סולם בחלקים השונים, במידה ויש).

ג. ניתוח מלודי הכולל תיאור של המוטיבים המרכזיים ביצירה, קווי מתאר (קונטור), מרווחים אופייניים, שימוש בצלילים הזרים לסולם, ניתוח התבניות הריתמיות והמלודיות (סקוונצות), תיאור המאפיינים הסגנוניים, וכיו"ב. יש להדגים זאת על גבי התווים בגוף הניתוח.

ד. ניתוח הרמוני בדרגות, בספרות רומיות (דרגות דיאטוניות, דומיננטה שניונית, מינוריזציה ומיקסטורות אחרות, שביעית שניונית, תחליפים טריטוניים וכדו').

ה. על הנבחנים בשירה לנתח את השיר גם מבחינה טקסטואלית.

3. נספח הכולל את תווי היצירה (Chart/Lead Sheet), ניתוח הרמוני ומלודי בגוף התווים ומילות השיר (במידה ומדובר בטקסט מולחן).

- ❖ מעבר לדרישות הניתוח הבסיסיות, ניתן להתמקד בעבודה בנושאים מגוונים, זאת בתנאי שרמת ההתעמקות תהיה גבוהה ומגובה במונחים מוסיקליים מקצועיים.

דוגמאות לסוגים שונים של עבודות:

1. עבודה המתמקדת בניתוח סולו מתוך הקלטה של היצירה (מאפיינים סגנוניים באלתור, שימוש בסולמות כגון מוקטן, אלטרד וכדו', שימוש בטנשנים והולכת קולות Guide Tones, חשיבה ריתמית וכדו').
2. עבודה המתמקדת בהלחנה ובקשר שבין הלחן לטקסט מבחינה מלודית והרמונית.
3. השוואת המאפיינים המוסיקליים בשני ביצועים שונים של אותו השיר (עיבוד, טמפו, פרשנות הרמונית ומלודית וכדו').
4. השוואת המאפיינים המוסיקליים של שני מאלתרים שונים על אותו השיר (ניתוח מלודי ביחס להרמוניה, חשיבה ריתמית, פיתוח מלודי וכדו').

- ❖ על הנבחנים להתמצא בפרטי העבודה העיונית.
- ❖ הגשת עבודה נלווית, שאינה מגובה בידע תיאורטי, תגרום להורדת ציון.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על המוזיקה

העבודה העיונית הנלווית בתחום הקומפוזיציה

❖ מטרת העבודה העיונית היא ליצור זיקות גומלין בין היצירות המקוריות שנכתבו על ידי התלמיד ובין יצירות מופת המשקפות פרספקטיבה היסטורית-מוסיקלית.

❖ העבודה תכלול:

1. נושא מרכזי לפיו נכתבו היצירות על ידי התלמיד.
2. ניתוח מוסיקלי שכולל את המרכיבים הבאים: קווים מלודיים, תבניות ריתמיות, אמצעי הבעה, דינמיקה, ביצוע ונקודות נוספות בהתאם ליצירה המנותחת.
3. פרשנות קומפוזיטורית שתבוא לידי ביטוי בזויות שונות, כמו ניתוח השוואתי של ז'אנרים/צורות מוסיקליות שונות, מרכיבים סגנוניים שונים, תזמור וכיו"ב.

תחרות נגני רסיטל מצטיינים

אגף אמנויות: תחרות לתלמידים מצטיינים במוסיקה

*תחרות למבצעים וליוצרים, בוגרי מגמות המוסיקה במערכת החינוך
(*מותנה באישור תקציבי והנחיות משרד הבריאות לעניין הקורנה)

"רק אלו שישתכנו ללכת רחוק מדי יוכלו אולי לגלות עד כמה רחוק אפשר ללכת" (ט.ס. אליוט).

הפיקוח על החינוך המוזיקלי באגף אמנויות המזכירות הפדגוגית, מכריז בזאת על תחרות "לתלמידים מצטיינים במוסיקה". התחרות חושפת את העשייה הענפה המתקיימת במגמות המוסיקה ובקונסרבטוריונים, עשייה בה לוקחים אלפי תלמידים חלק, תלמידים הבוחרים להשקיע את מרצם וזמנם בלימוד מקצועי, מעמיק ומשמעותי בתחומים אלה וכחלק בלתי נפרד מתכנית הלימודים לבגרות.

❖ התחרות תערך במהלך חודש מאי 2021 במקום שיפורסם בהמשך.

❖ בתחרות ישתתפו התלמידים שיגיעו בשנת הלימודים הנוכחית, התשפ"א, להישגים הגבוהים ביותר. תלמידים בהם אנו רואים את אמני העתיד של המוסיקה בישראל ובעולם.

"מצוינות פירושה מכלול ההתנהגויות והפעולות החותרות להשתפרות מתמדת ומאפשרות מיצוי הפוטנציאל האישי על כל היבטיו. המצוינות הנה אורח חיים, אנשים בעלי נטייה למצוינות מאופיינים במספר סגולות: מוטיבציה פנימית חזקה המניעה אותם בהתמדה, סקרניים, יצירתיים, מעדיפים גירויים חדשים על פני מוכרים, מעדיפים מורכבות, בעלי רצון להתעלות ולהתמקצעות, בעלי תחושת ערך, אחריותיות, עצמאות ומוקד שליטה פנימי. המצוין מציב לעצמו מטרות וחותר להגשמתן".
(מתוך האתר של האגף לתלמידים מחוננים ומצטיינים)

❖ התחרות מיועדת לתלמידים אשר ייגשו לרסיטל הבגרות בשנה"ל התשפ"א בכתה יב'.

היא תכלול ביצוע ושחזור של יצירות מוסיקה מהקאנון הישראלי והעולמי ויצירות של תלמידים.

תנאי סף להגשת מועמדות

❖ בחינת הרסיטל

תלמידים מצטיינים שייגשו לבחינת הרסיטל לבגרות בתחום הקלאסי והג'אז, ישיגו בבחינה ציון של 95 ומעלה ויומלצו ע"י בוחני הרסיטל, בהתאם למחוננים שפורטו בחוזר זה.

[<<< הקלק כאן לכל הפרטים >>>](#)

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' אמנויות
הפיקוח על המוזיקה

אופן ההתקשרות

❖ קשר עם הפיקוח על החינוך המוסיקלי

- הפנייה לפיקוח תיעשה אך ורק ע"י הנהלת בית הספר באמצעות דואר אלקטרוני בלבד שכתובתו: musical@education.gov.il.

בכל פנייה נא לציין שם משפחה ושם פרטי בתוספת מס' תעודת זהות על מנת שנוכל להשיב לפנייתכם במהירות וביעילות.

- פניות של מנהלים ומרכזי בחינות, תיענינה באמצעות דואר אלקטרוני בלבד שכתובתו:

[.ran.nachum@gmail.com](mailto:ran.nachum@gmail.com)

- פניות של הורים / תלמידים לא תיענינה.

בברכה,

בצלאל קופרווסר
מפמ"ר מוזיקה

העתקים:

דר' מירי שליסל, יו"ר המזכירות הפדגוגית
גב' מיקי בנאי, מנהלת אגף אמנויות
גב' דסי בארי, מנהלת האגף לחינוך על יסודי
מר דויד גל, מנהל אגף הבחינות
מר רן נחום, מרכז בחינות בגרות מוזיקה-רסיטל

